

og eksempler på de beskikkelsesgrunde, der er omtalt ovenfor.

3. Justitsministeriet har indhentet udtalelser om betænkningen fra en række myndigheder og organisationer, der helt overvejende har givet tilslutning til udvalgets forslag.

Advokatrådet har erklæret sig enig i, at man næppe i en lovregel kan opregne alle de tilfælde, hvor tidlig forsvarerbeskikkelse er ønskelig.

For så vidt angår arrestantsager fremhæver Advokatrådet, at der efter rådets opfattelse ikke er afgørende hensyn, der taler imod forsvarerbeskikkelse forud for grundlovsforhøret, hvor der er behov herfor. Da tidlig beskikkelse i arrestantsager efter rådets mening ikke kan nå at blive forelagt retten, foreslår rådet, at der skabes hjemmel for, at beskikkelse sker på politiets initiativ efter anmodning af den sigtede.

Advokatrådet anfører endvidere, at spørgsmålet om politiets pligt til at vejlede den sigtede om mulighederne for forsvarerbeskikkelse er et så væsentligt retssikkerhedsspørgsmål, at det bør løses gennem indsættelse af en bestemmelse herom i loven og ikke – som foreslået af udvalget – alene gennem instruktorske forskrifter til politiet.

4. Som det vil fremgå, er der en nær sammenhæng mellem de spørgsmål, som reguleres i lovforslagets regler om efterforskningen m. v., og de spørgsmål, der behandles i udvalgets betænkning 830/1977. Justitsministeriet har på denne baggrund fundet det rigtigst at søge udvalgets forslag vedrørende forsvarerbeskikkelse indarbejdet i lovforslaget gennem det foreliggende ændringsforslag.

Justitsministeriet kan tiltræde, at der er behov for regler, der i noget videre omfang end hidtil åbner adgang til beskikkelse af forsvarer under efterforskningen. Man er ligeledes enig i, at det næppe er muligt i loven at angive en nogenlunde præcis og samtidig dækkende beskrivelse af de sagstyper, hvor beskikkelse bør ske, og at behovet for en mere liberal praksis derfor bør imødekommes som foreslået af udvalget, det vil sige ved en ændret affattelse af retsplejelovens § 732, stk. 1.

For så vidt angår arrestantsager kan justitsministeriet endvidere tiltræde udvalgets forslag om obligatorisk forsvarerbeskikkelse fra grundlovsforhørets begyndelse og om, at sigtede, hvis han er til stede i retsmødet, skal

have lejlighed til at tale med forsvareren inden afhøringen.

Med hensyn til spørgsmålet om i videre omfang at beskikke forsvarer umiddelbart efter anholdelsen finder justitsministeriet, at der i særlige grupper af sager kan være behov for beskikkelse af en forsvarer, der kan bistå den sigtede i tiden forud for fremstilling i grundlovsforhør. På den anden side må det – som fremhævet af udvalget – erkendes, at gennemførelsen af en ordning, der giver en mere almindelig adgang til forsvarerbeskikkelse efter anholdelsen, rejser en række praktiske problemer.

Ifølge politiets årsberetning for 1976 blev der dette år – bortset fra detentionsanbragte – anholdt ca. 68.000 personer, heraf ca. 25.000 for overtrædelse af straffeloven og ca. 43.000 for overtrædelse af særlovgivningen, herunder færdselslovgivningen. Af de anholdte blev kun 6.200 fremstillet i grundlovsforhør.

I forbindelse med en ordning med tidlig forsvarerbeskikkelse må der på denne baggrund tages stilling til, hvilke grupper af sager ordningen skal omfatte. Det bemærkes i denne forbindelse, at det bl. a. på grund af det tidspres, som disse sager behandles under, er nødvendigt at arbejde med præcise og let anvendelige kriterier. Ordningen forudsætter endvidere, at der etableres en advokavgiftsordning, og eventuelt tillige at der skabes hjemmel for politiet til at foretage en foreløbig beskikkelse af forsvarer.

Ordningen vil endvidere kunne indebære betydelige merudgifter i form af øgede salærer til de forsvarere, som tilkaldes.

Endelig rejser ordningen en række problemer i forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af politiets efterforskningsarbejde.

Justitsministeriet har på denne baggrund ikke fundet nu at kunne fremlægge forslag til en ordning, der indebærer en mere almindelig adgang til forsvarerbeskikkelse umiddelbart efter anholdelsen. Man agter imidlertid at optage forhandlinger med de berørte myndigheder og organisationer om mulighederne for at etablere en sådan ordning.

5. Med hensyn til spørgsmålet om vejledning af den sigtede om adgangen til at begære forsvarer beskikket finder justitsministeriet på linje med Advokatrådet, at det ud fra principielle synspunkter er rigtigst, at der i